

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของระบบการพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้ต่อ
ความเหนื่อยล้าในผู้ป่วยมะเร็งหลังโพรงจมูกที่ได้รับรังสีรักษา

ชื่อผู้เขียน นางสาวอภินันท์ กองทอง

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิพาพร วงศ์หงษ์กุล	ประธานกรรมการ
อาจารย์ สุรชาติพิย์ อุปลาบดี	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วารุณี ฟองแก้ว	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา ปริสัญญกุล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุจิตรา เทียนสวัสดิ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

ความเหนื่อยล้าเป็นอาการข้างเคียงที่พบได้บ่อยในผู้ป่วยมะเร็งหลังโพรงจมูกที่ได้รับรังสีรักษา ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ พฤติกรรมและสติปัญญา การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของระบบการพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้ต่อความเหนื่อยล้าในผู้ป่วยมะเร็งหลังโพรงจมูกที่ได้รับรังสีรักษา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยมะเร็งหลังโพรงจมูกที่มารับการรักษาที่แผนกรังสีรักษา โรงพยาบาลมหาสารคามนครเชียงใหม่ ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2544 กลุ่มตัวอย่างได้รับการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 30 ราย แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 15 ราย โดยทั้งสองกลุ่มมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องเพศ อายุ และความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรม ผู้ป่วย 15 รายแรกถูกจัดอยู่ในกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการพยาบาลตามปกติ และผู้ป่วยอีก 15 รายถัดมาถูกจัดอยู่ในกลุ่มทดลองซึ่งได้รับระบบการพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ประกอบด้วยวิธีทัศนและคู่มือการดูแลตนเองเพื่อบรรเทาความเหนื่อยล้าซึ่งมีเนื้อหาสอดคล้องกัน ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบบันทึกข้อมูลทั่วไปและแบบวัดความเหนื่อยล้าของไปเปอร์ การรวบรวมข้อมูลกระทำ 3 ครั้งคือ วันแรกก่อนได้รับรังสีรักษา วันที่ 15 และวันที่ 30 ของการได้รับรังสี ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบที ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยความเหนื่อยล้าของกลุ่มทดลองน้อยกว่ากลุ่มควบคุมทั้งในวันที่ 15 และวันที่ 30 ของการได้รับรังสี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าระบบการพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้สามารถบรรเทาความเหนื่อยล้าในผู้ป่วยมะเร็งหลังโพรงจมูกที่ได้รับรังสีรักษา จึงสมควรนำระบบการพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อบรรเทาความเหนื่อยล้าสำหรับผู้ป่วยมะเร็งหลังโพรงจมูกทั้งในระหว่างการได้รับรังสี และหลังการได้รับรังสีรักษา

Thesis Title Effect of Supportive-educative Nursing System on Fatigue in Nasopharyngeal Cancer Patients Receiving Radiotherapy

Author Miss Aphantri Kongthong

M.N.S. Medical and Surgical Nursing

Examining Committee

Asst. Prof. Dr. Tipaporn	Wonghongkul	Chairman
Lect. Suthatip	Upalabut	Member
Asst. Prof. Dr. Warunee	Fongkaew	Member
Assoc. Prof. Dr. Sukanya	Parisunyakul	Member
Asst. Prof. Dr. Sujitra	Tiansawad	Member

ABSTRACT

Fatigue is the most frequently reported symptom among nasopharyngeal cancer patients receiving radiotherapy. It has a great impact on physical, psychological, behavioral and cognitive aspects of the patients. The purpose of this quasi- experimental research was designed to evaluate the effect of supportive- educative nursing system on fatigue in nasopharyngeal cancer patients receiving radiotherapy. The participants were nasopharyngeal cancer patients receiving radiotherapy at Radiation Oncology Section, Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital, from January to September 2001. Thirty participants were purposively selected and were assigned equally to the control and experimental groups based on the similarity of gender, age, and the Karnofsky Performance Status (KPS). The first 15 participants were assigned to be the control group who received conventional nursing care and the other 15 participants were assigned to be an

experimental group who received supportive-educative nursing system. The instruments used in this study were the videotape and handbook comprising congruent information about activity for fatigue management. The assessment tools consisted of the Demographic Data Form and the Piper Fatigue Scale. Data were collected at 3 occasions including the day before radiotherapy, the fifteenth, and thirtieth day of radiotherapy. The hypotheses were tested by independent t- test. The major results of the study showed that the mean score of fatigue among the experimental group had significantly lower than that of the control group both at fifteenth and thirtieth day of radiotherapy. The results of this study thus indicate that supportive-educative nursing system could reduce fatigue in nasopharyngeal cancer patients receiving radiotherapy. Therefore, this program was recommended to be used to reduce fatigue in nasopharyngeal cancer patients during and after radiotherapy.